

Попова Т.І., Євлевська О.В. зр. ДІТ-ПОТ22мг
ДІЯЛЬНІСТЬ НАДІЇ ПЕТРІВНИ ЛАМАНОВОЇ

*Навчально-науковий інститут “Українська інженерно-педагогічна академія”
Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, м. Харків, Україна*

Надія Петрівна Ламанова жінка модельєр 20 ст., значення її праці в сучасному світі колосальна. Якщо проаналізувати діяльність особистості «Генія в юбці» в перманентному зміненню політичної і історичної ситуації, то можна надихнутися яскравим прикладом творчого шляху художника, який визначив розвиток сучасної моди ще на початку минулого століття.

Створенні Ламановою вишукані та елегантні сукні наприкінці 19 початок 20 століття: вечірні, ошатні, для візитів та буденні сукні – й сьогодні зачаровують кожну жінку. Її сукні відрізнялись гарним кроєм, багатим спектром використаних фактур та оздоблень, а ще рідкісною виразністю. Будучи творами мистецтва вони не затмарювали тих для кого вони призначались, а навпаки підкреслювали красу й індивідуальність (Мал.1).

Мал.1. Моделі Н. П. Ламанової

При цьому Надія Петрівна не боялася експериментувати, часто випереджаючи навіть знаменитих паризьких кутюр'є у реалізації найсміливіших ідей. Так, однією з перших вона відмовилася від жахливих турнюрів і спідниць з драпіруваннями, які були не тільки дуже незручними, а й суттєво спотворювали жіночу фігуру, позбавляючи її такої улюбленої гармонії Ламанової.

А на початку нового століття Ламанова блискуче реалізувала у своїх моделях популярний тоді стиль модерн із його плавними та пластичними лініями.

Надія Петрівна відрізнялась особливим стилем роботи. Вона воліла працювати в так званій техніці наколки – закріплюючи тканину на моделі шпильками. Свої шедеври вона створювала натхненням й поточним моментом, майже не роблячи ескізи.

Сміливі експерименти як вважала «Геній в юбці» шлях до світової Слави і це було вирішальним сміливим поглядом того часу, що зіграло вирішальну роль її діяльності. Післяреволюційні роки відзначалися повальним захопленням конструктивізмом, і Ламанова блискуче реалізувала їх у дизайні одягу. Причому їй доводилося задовольнятися найдешевшими та грубішими тканинами. Аж до шинельного сукна.

В період з 1919 по 1924 р. Ламанова розробляє на базі логічно обґрунтованого крою численні моделі простого одягу розрахованого на широкі демократичні верстви населення. Надія Ламанова у своїх художніх пошуках черпає натхнення в народному костюмі та мотивах традиційної творчості (мал.2).

Успішна колекція Ламанової тріумфально перемогла на Всесвітній виставці, яка пройшла в Парижі в 1925 році. Вона представила костюми в російському народному стилі і на хвилі інтересу до всього російського досягла колосального успіху (мал. 2).

Мал.2. Моделі для всесвітньої виставки, 1925 р.

Створена нею в співавторстві з Мухіной колекція суконь крою сорочок пошиті з домотканних матеріалів (полотна та льону) в російському стилі з традиційним російським орнаментом та ручною вишивкою, які доповнювалися головними уборами та аксесуарами, фурнітурою та біжутерією зі шнурів, соломи, дерева, хлібного м'якуша й інших простих матеріалів, затьмарила в очах

міжнародного журі твори західних дизайнерів і отримала Гран-прі «за національну самобутність у поєднанні з сучасним модним напрямком" .Роботи Ламанової, завжди новаторські і революційні.

Сьогодні в нашій державі виконується й надалі розвиток теорії дизайну костюму, активно розвиваються властивості матеріалу, враховується соціально-культурний контекст створення нових колекцій одягу, але фундаментальні принципи – «Для кого, З чого, Як?», залишаються актуальними й ефективними й сьогодні, які заложенні працею Н.П.Ламанової.

Література:

1. Лагода О.М. Репрезентативні практики дизайну костюма в контексті еволюції художньо-проектної культури: дис... док. мистецтвознавства: 17.00. 07– дизайн. URL: <https://scholar.google.com/citations?user=2b78R20AAAAJ&hl=en>

2. Чупріна Н. В. Система моди ХХ – початку ХХІ століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. К.: КНУТД, 2019. 476 с.